

СУЧАСНІ МЕТОДИ ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2021.60.0.6009>

УДК 657.633
JEL H83, M42

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ Е-АУДИТУ В УКРАЇНІ

Костянтин Безверхий

*Київський національний торговельно-економічний університет,
02156, м. Київ, вул. Кіото, 19
e-mail: k.bezverkhyy@knu.ua; ORCID: 0000-0001-8785-1147*

Анотація. *Мета статті – розвиток концепції е-аудиту в Україні, в основі якого є поглиблення існуючих теоретичних положень, які допомагають забезпечити проведення електронних перевірок на якісно новому рівні. У дослідженні використано такі методи: аналіз і синтез (виділено структуру та сформовано перелік нормативно-правового забезпечення е-аудиту в Україні); графічний (унаочнення мети та принципів концепції е-аудиту); групування (формування структури нормативно-правового забезпечення е-аудиту в Україні); метод наукового пізнання (авторське визначення сутності стандартного аудиторського файлу у форматі SAF-T UA); моделювання (розширення структури стандартного аудиторського файлу у форматі SAF-T UA); спостереження (виділення зарубіжних і вітчизняних авторів, які досліджують питання е-аудиту); логічне узагальнення результатів (формулювання висновків). Практична цінність проведеного наукового дослідження полягає в тому, що отримані автором результати сприятимуть формуванню світогляду щодо розуміння розвитку концепції е-аудиту в Україні, а також будуть підґрунтям до подальшого розвитку електронних перевірок платників податків податковими органами країни. В процесі дослідження надано змістовну характеристику основним вітчизняним нормативно-правовим документам, які регулюють проведення е-аудиту в Україні та з'ясовано передумови розроблення концепції е-аудиту в Україні, її мету та основоположні принципи, які в подальшому стануть підґрунтям для розвитку е-аудиту. Проаналізовано структуру стандартного аудиторського файлу у форматі SAT-F UA, який є інформаційною базою для безпосереднього проведення е-аудиту в Україні Державною податковою службою. Набули подальшого розвитку теоретичні, методичні й організаційні засади е-аудиту в Україні. Сформульовано висновок, що розвиток концепції е-аудиту в Україні ще досі триває, позитивним фактором є розроблення законодавчого підґрунтя на основі урахування європейського досвіду до впровадження електронних перевірок платників податків, що виведе їх на якісно новий рівень, який в майбутньому призведе*

до зменшення зловживань у сфері оподаткування, а також збільшить надходження щодо сплати податків до державного бюджету.

Ключові слова: е-аудит, електронний аудит, розвиток, нормативно-правове регулювання, концепція.

Постановка проблеми. В умовах розвитку цифрової економіки й інформаційного суспільства все більше зростає його відповідальність щодо сплати податків, зборів, а також обов'язкових платежів до державного бюджету країни. Світова пандемія, яка зумовлена могутнім вірусом COVID-19, ставить загрозу не тільки для подальшого існування суспільства, а також певне завдання перед окремою державою захистити своїх громадян, зокрема фінансово. Численні видатки бюджету країни різних рівнів на заходи щодо боротьби з пандемією потребують належного їхнього фінансування. Заразом відчувається дефіцит державного бюджету та місцевих, у тім числі через неповне нарахування і сплати податків до них з боку платників податків. Не тільки держава має відчувати відповідальність за наповнення державного бюджету країни, а й відповідальність за повноту нарахування і своєчасну сплату податків повинні відчувати платники податків на рівні підсвідомості. Поширення цифровізації та нові технології сприяють унеможливленню ухилення від нарахування і сплати податків. Таким інноваційним інструментом контролю за повнотою нарахування і сплати податків є електронний аудит (*надалі:* е-аудит). Запровадження е-аудиту забезпечить прийняття в суспільстві податкових органів не як контролюючого органу, а як партнерської сервісної служби, що обслуговує платників податків. Тому актуальним питанням буде дослідження розвитку концепції е-аудиту в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженнями нагальних питань з електронного аудиту займалися вітчизняні та зарубіжні автори. Азербайджанські науковці Азер Асадов (Azer Asadov) та Асаф Асадов (Asaf Asadov) [1] розглядають електронний аудит і мінімізацію ризиків ухилення від сплати податків. Американські дослідники Л. Бібл (L. Bible), Л. Грахам (L. Graham), А. Росман (A. Rosman) [2] визначають вплив середовища електронного аудиту на результативність. Українські автори Г.М. Білецька та Н.Л. Ковтунович [3] аналізують особливості світових тенденцій запровадження та здійснення е-аудиту. Олійник О.І. [4] виділяє проблеми впровадження е-аудиту в Україні. І.І. Подік [5] вивчає електронний аудит як один із податкових інструментів подолання негативних наслідків і загроз для економіки України. Індонезійські дослідники Ф. Пурванторо (F. Purwantoro), Б. Пурвандарі (B. Purwandari) та М.Р. Шихаб (M.R. Shihab) [6] характеризують прийняття системи електронного аудиту в державному секторі. Однак (із запровадженням е-аудиту) недостатньо дослідженим актуальним питанням залишається аналіз розвитку концепції е-аудиту в Україні.

Постановка завдання. Мета статті – розвиток концепції е-аудиту в Україні, в основі якого є поглиблення існуючих теоретичних положень, які дають змогу забезпечити проведення електронних перевірок на якісно новому рівні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Найперше треба проаналізувати структуру нормативно-правового забезпечення е-аудиту в Україні, яка наведена в табл. 1.

Таблиця 1

Структура нормативно-правового забезпечення е-аудиту в Україні

Перший рівень	Закони України з питань е-аудиту (Податковий кодекс України та інші закони)
Другий рівень	Накази Міністерства фінансів України, Державної податкової служби України
Третій рівень	Роз'яснення, інструкції, методичні рекомендації з організації й методики проведення е-аудиту

Джерело: уклад автор.

На основі структури нормативно-правового забезпечення е-аудиту в Україні (табл. 1) надано його характеристику, що наведено в табл. 2.

Таблиця 2

Нормативно-правове забезпечення е-аудиту в Україні

Номер за пор.	Нормативно-правовий документ	Характеристика
1	2	3
1	Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI	<p>Великий платник податків на запит контролюючого органу зобов'язаний також надати посадовим (службовим) особам контролюючих органів засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги» копії таких документів, що створюються ним в електронній формі з обліку доходів, витрат, ... пов'язаних з обчисленням та сплатою податків і зборів, не пізніше двох робочих днів, наступних за днем отримання запиту. Платники податків зобов'язані надавати інформацію в електронному вигляді, загальний формат та порядок подачі такої інформації визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. У разі невстановлення електронного формату та порядку надання такої інформації платник податків звільняється від обов'язку подання її в електронній формі.</p> <p>Для проведення електронної перевірки платник податків забезпечує подання до контролюючого органу засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням вимог законів України ... (якщо такі документи створюються таким платником податків в електронній формі та зберігаються на машинних носіях інформації). (п. 85.2 ст. 85 ПКУ).</p> <p>Документальною невідною позаплановою електронною перевіркою за заявою платника податків ... до контролюючого органу, в якому він перебуває на податковому обліку. Заява подається за 10 календарних днів до очікуваного початку проведення електронної перевірки, але не раніше офіційного повідомлення центрального органу виконавчої влади. Форма заяви, порядок її подання, прийняття рішення про проведення електронної перевірки встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику (пп. 75.1.2 п. 75.1 ст. 75 ПКУ)</p>

Продовження табл. 2

1	2	3
2	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV	<p>Первинні та зведені облікові документи можуть бути складені у паперовій або в електронній формі та повинні мати такі обов'язкові реквізити, якщо інше не передбачено окремими законодавчими актами України:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) назву документа (форми); 2) дату складання; 3) назву підприємства, від імені якого складено документ; 4) зміст та обсяг господарської операції, одиницю виміру господарської операції; 5) посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення; 6) особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції. <p>Первинні документи, складені в електронній формі, застосовуються у бухгалтерському обліку за умови дотримання вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг</p>
3	Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003 р. № 851-IV	<p>Електронний документ – це документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, враховуючи обов'язкові реквізити документа, склад та порядок розміщення яких визначається законодавством</p>
4	Закон України «Про електронний цифровий підпис» від 23.05.2003 р. № 852-IV	<p>Електронний цифровий підпис є різновидом електронного підпису, отриманого за результатом криптографічного перетворення набору електронних даних, який додається до цього набору або логічно з ним поєднується і дає змогу підтвердити його цілісність та ідентифікувати особу, яка підписувала</p>
5	Закон України «Про електронні довірчі послуги» від 05.10.2017 р. № 2155-VIII	<p>Регулює відносини, що виникають між юридичними, фізичними особами, суб'єктами владних повноважень у процесі надання, отримання електронних довірчих послуг, процедури надання цих послуг, нагляду (контролю) за дотриманням вимог законодавства у сфері електронних довірчих послуг, а також основні організаційно-правові засади електронної ідентифікації</p>
6	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку» від 24.05.1995 р. № 88	<p>Первинні документи, облікові реєстри й бухгалтерська та інша звітність, створені у вигляді електронного документа, повинні зберігатися на електронних носіях інформації у формі, що дає змогу перевірити їхню цілісність на цих носіях, та протягом строку, що не повинен бути меншим від строку, встановленого для відповідних документів на папері</p>

Продовження табл. 2

1	2	3
7	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання документів великого платника податків в електронній формі» від 07.11.2011 р. № 1393	Визначає загальні принципи організації надання документів (інформації), визначених п. 85.2 ст. 85 ПКУ, в електронній формі великими платниками податків до контролюючих органів та формат і структуру таких документів при проведенні документальної перевірки
8	Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку обміну електронними документами з контролюючими органами» від 06.06.2017 р. № 557	Автор електронного документа – юридична особа, самозайнята особа, фізична особа, податковий агент, контролюючий орган, орган державної влади, орган місцевого самоврядування, що створили електронний документ. Електронний документообіг – сукупність процесів створення, подання, приймання, ідентифікації, оброблення, зберігання, використання електронних документів, які виконуються із застосуванням перевірки цілісності та (у разі необхідності) з підтвердженням факту одержання таких документів. Обов'язковий реквізит електронного документа – обов'язкові дані в електронному документі, без яких він не може бути ідентифікований та/або прийнятий до обробки і не матиме юридичної сили. Формат (стандарт) електронного документа – формалізований опис складу та структури показників електронного документа, затверджений в установленому законодавством порядку, який розміщується та підтримується в актуальному стані на офіційному вебпорталі Державної податкової служби
9	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки» від 08.02.2017 р. № 142-р.	Ризикоорієнтована система податкового контролю буде удосконалена шляхом проведення перевірок діяльності суб'єктів господарювання, щодо яких існують найбільші ризики зловживань. Для зменшення витрат часу та коштів платників податків на нарахування та сплату податків будуть розширені можливості безперешкодного дистанційного звітування та сплати податків через електронні сервіси та єдиний рахунок, ДФС буде забезпечено надання необхідних ІТ-сервісів для громадян і бізнесових структур, а також опублікування необхідної технічної інформації для розробників програмного забезпечення
10	Лист Державної фіскальної служби України від 04.01.2017 р. № 30/6/99-99-15-02-02-15	Електронний документ , який складено відповідно до вимог законодавства та який містить усі необхідні реквізити, має таку ж юридичну силу, як і документ, складений у паперовому вигляді. Платники податків, які здійснюють ведення документів з обліку доходів, витрат та інших показників, пов'язаних із визначенням об'єктів оподаткування (податкових зобов'язань), первинних документів , ... у електронному вигляді , зобов'язані при проведенні перевірок надати посадовим особам контролюючого органу на їхню вимогу копії документів, що належать до предмета перевірки

1	2	3
11	Концепція е-аудиту в Україні [7]	<p>Реалізація Концепції дасть змогу, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) розвивати ризик-орієнтовані підходи з акцентом на системну оцінку й опрацювання ризиків із застосуванням комплексу аналітичних, контрольних та інших заходів й інструментів на доперевірочному і перевірочному етапі; 2) зменшити витрати робочого часу на здійснення заходів податкового контролю; 3) покращити якість та результативність податкового контролю за рахунок автоматичного аналізу і тестування показників податкової та фінансової звітності, виявлення розбіжностей та ризиків; 4) прискорити та спростити процедури аналізу даних бухгалтерського та податкового обліку платників податків в електронному вигляді, стандартизувати й уніфікувати процеси контрольно-перевірочної роботи; 5) підвищити рівень добровільного дотримання платниками податків норм податкового та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи; 6) зменшити вплив «людського» фактору під час процедур податкового контролю

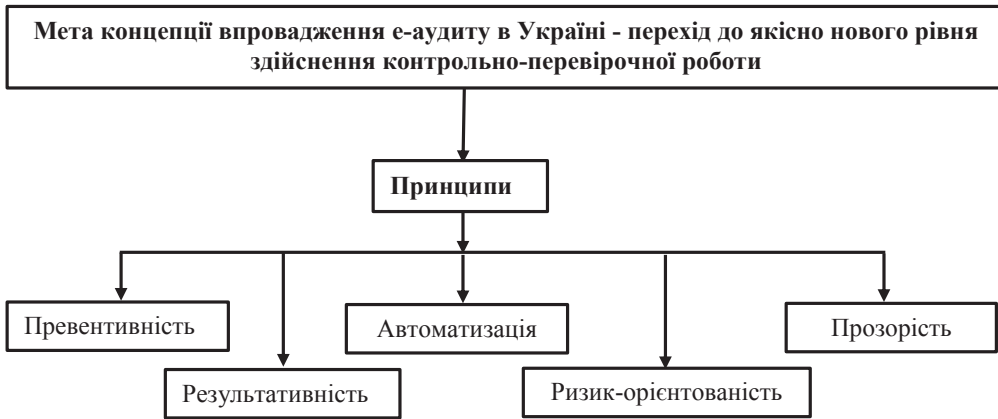
Джерело: складено автором.

Передумовою розроблення Концепції впровадження е-аудиту [7] для платників податків є недоліки контрольно-перевірочної роботи, а саме:

- 1) недостатня точність існуючої системи оцінки ризиків, яку використовують під час планування та проведення податкових перевірок;
- 2) аналіз великих обсягів інформації/документів (у тім числі у паперовому вигляді) в обмежених часових рамках, визначених законодавством;
- 3) недостатньо ефективне превентивне виявлення помилок під час розрахунку податкових зобов'язань, що може зумовлювати накопичення суттєвих податкових ризиків, які призводять до значних нарахувань за результатами податкових перевірок;
- 4) вплив «людського фактора» під час здійснення податкового контролю [7].

У п. 2. Додатку 1 до Меморандуму про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором щодо отримання Україною макрофінансової допомоги Міністерством фінансів [8] зазначено про необхідність розробки концепції та методології електронного податкового аудиту.

Тридцятого листопада 2020 року Міністерство фінансів України оприлюднило на своєму вебсайті [7] Концепцію впровадження електронного аудиту (е-аудиту) для платників податків. Терміни реалізації цієї Концепції – до кінця 2027 року. Мета та принципи Концепції впровадження електронного аудиту зображено на рис.

Мета та принципи Концепції впровадження е-аудиту в Україні

Джерело: сформовано автором на підставі [7].

Як видно з рис., Концепція впровадження е-аудиту має основоположні принципи, що формують її теоретичну основу, яка в подальшому буде фундаментом практичного впровадження електронного аудиту в дію.

Характеристика принципів, яка є в основі Концепції впровадження е-аудиту в Україні, подана в табл. 3.

Таблиця 3

Характеристика принципів Концепції впровадження е-аудиту платників податків

Номер за пор.	Найменування принципів	Характеристика принципів
1	Превентивність	Своєчасне та оперативне виявлення помилок під час розрахунку податкових зобов'язань платниками податків
2	Результативність	Підвищення ефективності та точності відбору платників та операцій для проведення податкових перевірок
3	Автоматизація	Використання спеціалізованого програмного забезпечення для здійснення аналізу
4	Ризик-орієнтованість	Акцент на перевірці ризикованих операцій в рамках контрольно-перевірочної роботи
5	Прозорість	Мінімізації «людського фактора»

Джерело: сформовано автором на основі [7].

Е-аудит формується на взаємодії контролюючих органів і платників податків шляхом подання ними інформації у вигляді стандартного аудиторського файлу у форматі SAT-F, який було запропоновано Міжнародною організацією економічного співробітництва та розвитку.

Наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Змін до Порядку надання документів великого платника податків в електронній формі при проведенні

документальної перевірки» від 15.09.2020 року № 561 [9] затверджено структуру стандартного аудиторського файлу у форматі SAT-F UA, що наведено у табл. 4.

Таблиця 4

Структура стандартного аудиторського файлу у форматі SAT-F UA

Найменування розділу	Найменування підрозділу
Розділ I. Заголовок	Підрозділ 1.1. Загальна інформація ВПП
Розділ II. Довідники	Підрозділ 2.1. Облікова політика
	Підрозділ 2.2. Довідники операцій
	Підрозділ 2.3. Власники (засновники)
	Підрозділ 2.4. Сальдові/оборотні відомості
	Підрозділ 2.5. Контрагенти
	Підрозділ 2.6. Продукція (товари/роботи, послуги)
	Підрозділ 2.7. Запаси
	Підрозділ 2.8. Необоротні активи
Розділ III. Журнал бухгалтерських записів	Підрозділ 3.1. Бухгалтерські операції
Розділ IV. Інформація про документальне забезпечення записів бухгалтерського обліку	Підрозділ 4.1. Відомості про продаж
	Підрозділ 4.2. Відомості про придбання/закупівлю
	Підрозділ 4.3. Відомості про платежі, не пов'язані з продажем / придбанням товарів, робіт і послуг
	Підрозділ 4.4. Операції з запасами
	Підрозділ 4.5. Операції з необоротними активами
	Підрозділ 4.6. Інформація про бухгалтерські довідки та інші первинні документи
Розділ 5. Податкові різниці	Підрозділ 5.1. Податкові різниці, які виникли у суб'єкта господарювання

Джерело: сформовано автором на підставі [9].

Отже, отриманий аудиторський файл буде повністю автоматично проаналізований, де будуть виявлені та систематизовані ризики. Наступним кроком буде опрацювання ризиків, що в подальшому призведе до податкової перевірки або отримання довідки, де порушень податкового законодавства не виявлено.

Визначення стандартного аудиторського файлу (SAF-T UA) наводиться у абзаці 2 п. 3.2 п. 3 наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання документів великого платника податків в електронній формі» від 07.11.2011 року № 1393 [10], що, як бачимо, за своєю сутністю (змістом) не відображає інформаційне наповнення цього файлу. Пропонуємо авторське визначення стандартного аудиторського файлу у форматі SAF-T UA, а саме це структурована інформація про фінансово-господарську діяльність суб'єкта господарювання, що формується за даними аналітичного бухгалтерського обліку, містить такі розділи: а) заголовок; б) довідники; в) журнал бухгалтерських записів; г) інформація про документальне забезпечення записів бухгалтерського обліку; г) податкові різниці. Рекомендується внести запропоноване вище визначення до ст. 14 «Визначення понять» до Податкового кодексу України.

З урахуванням структури стандартного аудиторського файлу у форматі SAT-F UA (табл. 4) рекомендується додати до нього «Розділ 6. Фінансова звітність», а саме підрозділи: 6.1. Баланс (Звіт про фінансовий стан) (ф. № 1); 6.2. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (ф. № 2); 6.3. Звіт про рух грошових коштів (за прямим або непрямим методом) (ф. № 3-3кн); 6.4. Звіт про власний капітал (ф. № 4); 6.5. Примітки до річної фінансової звітності (ф. № 5); 6.6. Звіт про управління. Адже це буде інформаційним джерелом для проведення аналізу та контролю фінансово-господарської діяльності платника податків, а також зіставлення інформації синтетичного й аналітичного обліку суб'єктів господарювання з метою виявлення відхилень.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У процесі проведеного дослідження охарактеризовано основні вітчизняні нормативно-правові документи, які регулюють проведення е-аудиту в Україні. З'ясовано передумови розроблення концепції е-аудиту в Україні, визначено її мету та основоположні принципи. Проаналізовано структуру стандартного аудиторського файлу у форматі SAT-F UA, який є інформаційною базою для безпосереднього проведення е-аудиту в Україні. Запропоновано авторське визначення сутності стандартного аудиторського файлу у форматі SAF-T UA, що допомогло розвинути теоретичні основи е-аудиту. На підставі вищевикладеного сформульовано висновок, що розвиток концепції е-аудиту в Україні ще досі триває, позитивним фактором є розроблення законодавчого підґрунтя для впровадження електронних перевірок платників податків на якісно новому рівні, що в майбутньому призведе до зменшення зловживань у сфері оподаткування.

У подальших наукових дослідженнях пропонується дати оцінку можливості внесення в Податковий кодекс України авторське визначення поняття «стандартний аудиторський файл у форматі SAT-F UA», що дасть змогу розширити на законодавчому рівні термінологію, яка стосується проведення е-аудиту в Україні.

Список використаних джерел

1. Asadov A., Asadov A. E-audit and minimization of risks of the tax evasion. *Azerbaijan Tax Journal*. 2015. № 1 (121), p. 117–126.
2. Bible, L., Graham, L., Rosman, A. The effect of electronic audit environments on performance. *Journal of Accounting, Auditing and Finance*. 2005. № 20 (1), p. 27–42.
3. Білецька Г.М., Ковтунович Н.Л. Щодо особливостей світових тенденцій запровадження та здійснення е-аудиту. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. № 3. С. 107–110. URL: http://www.pap.in.ua/3_2017/32.pdf (дата звернення: 16.09.2021).
4. Олійник О.І. Проблеми впровадження е-аудиту в Україні. Електронний аудит: світові надбання та вітчизняні реалії: збірник матеріалів науково-практичного круглого столу, 26 жовтня 2018 р., Ірпінь: НДІ фіскальної політики, 2018. С.40-41.
5. Подік І.І. Електронний аудит як один із податкових інструментів подолання негативних наслідків та загроз для економіки України, спричинених пандемією Covid-19. *Економіка та держава*. 2020. № 6. С. 118–121. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.6.118.
6. Purwantoro F., Purwandari B. and Shihab M.R. E-audit system acceptance in the public sector: An Indonesian perspective, *International Conference on Advanced Computer Science and Information Systems (ICACSIS)*, 2015, p. 189-194, DOI: 10.1109/ICACSIS.2015.7415171.

7. Концепція е-аудиту в Україні URL: https://www.mof.gov.ua/storage/files/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%B5-%D0%B0%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82_30_11_2020.pdf (дата звернення: 16.09.2021).
8. Меморандум про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_004-20#Text (дата звернення: 17.09.2021).
9. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Змін до Порядку надання документів великого платника податків в електронній формі при проведенні документальної перевірки» від 15.09.2020 р. № 561 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1123-20#Text> (дата звернення: 17.09.2021).
10. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання документів великого платника податків в електронній формі» від 07.11.2011 р. № 1393 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0044-12#n16> (дата звернення: 23.10.2021).
11. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 23.10.2021).

References

1. Asadov A., Asadov A. E-audit and minimization of risks of the tax evasion. *Azerbaijan Tax Journal*, 2015, 1 (121), 117–126 [in English].
2. Bible, L., Graham, L., Rosman, A. (2005). The effect of electronic audit environments on performance. *Journal of Accounting, Auditing and Finance*. 20 (1), 27-42 [in English].
3. Biletska H.M., Kovtunovych N.L. Shchodo osoblyvosti svitovykh tendentsii zaprovadzhennia ta zdiisnennia e-audytu (The features of world trends in the implementation and realization of e-audit). *Porivnyalno-analitychne pravo*, 2017, 3, 107–110. URL: http://www.pap.in.ua/3_2017/32.pdf [in Ukraine].
4. Oliinyk, O.I. (2018). Problem vprovadzhennia e-audytu v Ukraini [Problems of e-audit implementation in Ukraine]. *Elektronnyi audyt: svitovi nadbannia ta vitchyzniani realii*. 40-41 [in Ukraine].
5. Podik, I.I. (2020). Elektronnyi audyt yak odyin iz podatkovykh instrumentiv podolannia nehatyvnykh naslidkiv ta zahroz dlia ekonomiky Ukrainy, sprychynenykh pandemiieiu Covid-19 [Electronic audit as one of the tax tools for overcoming the negative consequences and threats for the Ukrainian economy caused by the Covid-19 pandemic], *Ekonomika ta derzhava*, 6, 118–121. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.6.118 [in Ukraine].
6. Purwantoro, F., Purwandari, B. and Shihab, M.R. (2015). E-audit system acceptance in the public sector: An Indonesian perspective, *International Conference on Advanced Computer Science and Information Systems (ICACSIS)*, 189-194 DOI: 10.1109/ICACSIS.2015.7415171 [in English].
7. Kontsepsiia e-audytu v Ukraini [The concept of e-audit in Ukraine] URL: https://www.mof.gov.ua/storage/files/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%B5-%D0%B0%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82_30_11_2020.pdf [in Ukraine].
8. Memorandum pro vzaiemorozuminnia mizh Ukrainoiu yak Pozychalnym ta Yevropeiskym Soiuzom yak Kredytorom [Memorandum of Understanding between Ukraine as a Borrower and the European Union as a Lender] URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_004-20#Text [in Ukraine].
9. Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy «Pro zatverdzhennia Zmin do Poriadku nadannia

- dokumentiv velykoho platnyka podatkov v elektronni formi pry provedenni dokumentalnoi perevirky» [Order of the Ministry of Finance of Ukraine «On approval of Amendments to the Procedure for providing documents of a large taxpayer in electronic form during a documentary audit»] vid 15.09.2020 r. № 561 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1123-20#Text> [in Ukraine].
10. Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy «Pro zatverdzhennia Poriadku nadannia dokumentiv velykoho platnyka podatkov v elektronni formi» [Order of the Ministry of Finance of Ukraine «On approval of the Procedure for providing documents of a large taxpayer in electronic form»] vid 07.11.2011 r. № 1393 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0044-12#n16> [in Ukraine].
 11. Podatkovyi kodeks Ukrainy [Tax Code of Ukraine] vid 02.12.2010 r. № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> [in Ukraine].

REGULATORY AND LEGAL AS WELL AS INFORMATION AND ANALYTICAL PROVISION OF E-AUDIT IMPLEMENTATION IN UKRAINE

Kostiantyn Bezverkhyyi

*Kyiv National University of Trade and Economics,
02156, Kyiv, 19 Kyoto St.
e-mail: k.bezverkhyyi@knute.edu.ua; ORCID: 0000-0001-8785-1147*

Abstract. The aim of the article is to develop the concept of e-audit in Ukraine through deepening of existing theoretical provisions, which fact will ensure carrying out of electronic inspections at a qualitatively new level. The following methods were used in the research: analysis and synthesis (the structure and the list of normative legal implementation of e-audits in Ukraine are developed); graphic (illustration of the objective and the principles of the e-audit concept); grouping (elaboration of the structure of regulatory and legal support of e-audit in Ukraine); the method of scientific knowledge (author's definition of the essence of a standard audit file in the SAF-T UA format); modeling (extension of the structure of the standard audit file in the SAF-T UA format); observation (selection of both foreign and domestic authors who study e-audit matters); logical generalization of the results (conclusion development). The practical value of the research is that the results obtained by the author will contribute to the development of a worldview of understanding the development of the e-audit concept in Ukraine and will constitute the basis for further development of electronic audits of tax-payers to be conducted by the tax authorities. The study provides a meaningful description of the main domestic regulations governing e-audit in Ukraine and clarifies the prerequisites for developing the concept of e-audit in Ukraine, its objective and basic principles, which will further serve as the basis for further e-audit development. The structure of the standard audit file in the SAT-F UA format, which is the information base for direct e-audit in Ukraine by the State Tax Service, is analyzed. Theoretical, methodological and organizational principles of e-audit in Ukraine are further developed. It is concluded that development of the e-audit concept in Ukraine is still going on, a positive factor is development of the legal framework based on the European experience in the implementation of electronic audits of tax-payers, which will take them to a qualitatively new level of taxation, as well as increase tax revenues to the state budget.

Keywords: e-audit, electronic audit, development, normative legal regulation, concept.

*Стаття надійшла до редакції 21.09.2021
Прийнята до друку 24.11.2021*